

Prædiken til 14. søndag efter trinitatis

Luk. 17, 11-19

Dette hellige evangelium skriver evangelisten Lukas: Under sin vandring mod Jerusalem fulgte Jesus grænsen mellem Samaria og Galilæa. Da han var på vej ind i en landsby, mødte han ti spedalske; de blev stående langt fra ham og råbte: »Jesus, Mester, forbarm dig over os!« Da han så dem, sagde han: »Gå hen og bliv undersøgt af præsterne!« Og mens de var på vej derhen, blev de rene. Men én af dem vendte tilbage, da han så, at han var blevet helbredt. Han priste Gud med høj røst og kastede sig på sit ansigt for Jesu fødder og takkede ham; og det var en samaritaner. Jesus spurgte: »Var der ikke ti, der blev rene? Hvor er de ni? Er det kun denne fremmede, der er vendt tilbage for at give Gud æren?« Og han sagde til ham: »Stå op og gå herfra! Din tro har frelst dig.« Lukasevangeliet 17,11-19

Fortællingen, vi i dag ligger øre til, er egentlig ganske enkel. For det er fortællingen om de ti spedalske, der bliver helbredt af Jesus, men hvor kun den ene vender tilbage for at takke ham. Ja, og her kunne man fristes til at udlægge fortællingen som en moralsk fortælling, om at man skal huske at sige tak. ”Har du husket at sige tak for mad?”, ”Har du husket at ringe til tante Anna? Og sige tak for fødselsdagsgaven?” Og selvom det ikke er nogen dum idé at lære børn gode manerer, så er der øjensynligt mere på færre i dagens evangelium.

Man kan lære og opdrages til at have gode manerer, men man kan ikke lære at være taknemmelig. Moralsk kan man løfte pegefingeren og bebrejde, at vi ikke er bedre til at sige tak, for det vi har fået, at vi ikke er taknemmelige nok i forhold til Gud og alle de gode gaver, der kommer oven ned. Men hvis det bare er en automatik, at du giver mig *det* og *det*, og så siger jeg ”tak” til dig, ja, så har det ikke meget med taknemmelighed at gøre – så er takken egentlig ganske ligegyldig, eller i hvert fald blot en høflig frase. Og mon egentlig ikke Gud godt kan undvære de højlige fraser?

Redaktion

Sognepræst
Adam Garff
Gentofte Kirke
adg@km.dk

Sognepræst
Andreas Riis Damgaard
Præstevang Kirke
Hillerød
ard@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 4193 9000
vartov@vartov.dk

Det er med taknemmeligheden, som det er det med kærligheden. Ligesom man ikke kan elske et andet menneske, uden at man gør det – kan man ikke være taknemmelig uden at være det. Man kan sidde og tænke over alle de gode grunde, man har til at være taknemmelig uden egentlig at være det. På den måde er både kærligheden og taknemmeligheden ikke blot en mulighed, er ikke blot noget man kan tænke sig til, eller det rene føleri. Nej, først når kærligheden og taknemmeligheden er der, så er den virkelig.

Alle ti spedalske blev helbredt af Jesus. De ni var øjensynlig så glade over at være befriet af sygdommen, at de straks efter at være blevet erklæret raske af datidens lægefaglige personale – altså efter de havde konsulteret præsterne – giver sig i kast med det liv, sygdommen havde hindret dem i. Det kan godt være at taknemmeligheden ikke sådan direkte kom til orde, men den fik afløb i livslyst og livsglæde. For de ni kom det ikke bag på dem, at verden kan forandre sig – eller også affandt de sig ganske hurtigt med at være raske.

Men samaritaneren havde åbenbart slet ikke forventet at få livet igen. Det kommer bag på ham. Det kom bag på ham at helbredelse var en mulighed. Han må være blevet grebet af forundring, da han erfarede at livet var stærkere og større, end ham selv. Forundret over hvem der dog havde sat ham fri? Og til hvad han nu er sat fri? Guds virkelighed kom bag på ham, og han ved ikke af andet, end at han må tilbage til Jesus og sige

tak.

Jesu svar på samaritanerens forundring og taknemmelighed er ordene: »Stå op og gå herfra! Din tro har frelst dig«. Og det kan vel forstås sådan, at tro her sættes lig med taknemmeligheden. Den taknemmelighed, der indeholder en erfaring af, at mit liv ikke er mit eget, men givet af Gud, og at det i sig selv er al forundring, tak og tro værd.

Om man er samaritaner, helbredt for spedalskhed, eller landmand med høsten godt i hus, eller nybagt forældre til et lille Guds vidunder, eller man blot ikke finder det tilstrækkeligt kun at takke sig selv, for det man har fået – ja, om man er det ene eller det andet, kan taknemmeligheden blive en erfaring af tro. En tro på at livet er os givet af Gud; en tro på at vi, i alle henseender høster langt mere, end vi sår, at livet er os givet som en gave, lagt i vores hænder – en erfaring af, at det jeg har at takke mig selv for, på ingen måde står mål med det, jeg kan takke andre og min Gud for.

En høstgudstjeneste som i dag gennem evangeliets ord giver den erfaring af forundring og taknemmelighed. Salmerne til en høstgudstjeneste er i sig selv et udtryk for denne tro. ”Hvad magtede jeg vel, om du ej gav held?”, ”Ham takker alle vi med sang, for alt hvad Han har givet”, eller ”Alle gode gaver de kommer ovenned”. Så selvom vi ikke forstår det, og til stadighed kan forundres over det, dette mirakel, får vi dog lov at synge og bekende det – og det er i sig selv en gave.

I taknemmelighed er der en åbenhed. En åbenhed over for det der kommer imod os,

og det er den åbenhed, der gør, at vi kan komme på højde med det liv, vi er blevet givet. Alting har vi fået givet, et altovervældende, forunderligt, svimlende, men også krævende liv. Der er ingen selvfølgelighed i det. Det er en gave, vi er givet, og den kan vi i for sig ikke forholde os til på anden måde end i taknemmelighed og tro.

Og hvis vi glemmer, at det er sådan, det er, behøver man ikke at vente til høstgudstjenesten næste år. Hver gang bønner og salmesang lyder, bliver vi mindet om det og givet den åbenhed over for Gud og verden, som gør at livets gaver, som det hedder i bønnens sprog, kan komme os rettelig til gode. Til at styrke vor tro, grundfæste vort håb og gøre den indbyrdes kærlighed levende i blandt os.

I gudstjenesten løftes vi så at sige på plads. Vi bringes derhen, hvor vi ser vort liv som et liv, der ikke er Gudsforladt. Sådan at vi med forundring og åbenhed kan komme på højde med det liv, som vi har fået givet. ”Så stå op og gå herfra! Din tro har frelst dig.” Amen.

Thue Gøtterup Petersen

Dyssegårdskirken

Salmer (Den Danske Salmebog):

Nr. 730: Vi pløjed og vi så'ed

Nr. 42: I underværkers land jeg bor

Nr. 313: Kom, regn af det høje! lad jorden opleves

Nr. 728: Du gav mig, o Herre, en lod af din jord

Nr. 30: Op, alle, som på jorden bor